

Vammaisten palveluiden asiakasmaksut 2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.12.2021 § 99
4834/02.05.00.01/2021

Valmistelijat

sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi,
02 778 3000 ja vammaissosiaalityön päällikkö Laura Tuominen,
laura.tuominen@salo.fi, 02 778 3003

Vammaiset henkilöt maksavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sairaanhoidon palveluista kuten muutkin palvelujen käyttäjät. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ovat erityispalveluja, joita kaikki kansalaiset eivät tarvitse. Vammaispalvelulain tarkoittamilla palveluilla mahdollistetaan vammaisten henkilöiden selviytymistä tavanomaista elämäntoiminnoista ja tuetaan osallistumista yhteiskunnan toimintoihin. Nämä palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia.

Kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa ja lain 28 §:ssä tarkoitettua opetusta saavan lapsen osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta. Palveluasumisessa voidaan asiakkaalta periä kustannuksista, jotka normaalistikin ihmisille asumisestaan aiheutuvat (esimerkiksi vuokra, sähkö- ja vesimaksut). Palvelusasumisessa asiakkaalta voidaan periä myös ateriamaksuja.

Vammaisten palveluiden asiakkailta perittävistä maksuista on laadittu asiakkaiden käyttöön hinnasto. Ateria- ja ylläpitomaksuihin ei esitetä korotusta vuodelle 2022. Edellinen korotus on tehty vuonna 2019. Muilta osin maksut ovat lakisääteisellä tasolla lukuunottamatta omaishoidon vapaan maksuttomuutta, josta voitaisiin periä 11,60 euron maksu/vapaavuorokausi.

1.7.2021 voimaan tulleen asiakasmaksulain myötä asiakasmaksujen perintä on siirtynyt kokonaisuudessaan kunnan huolehdittavaksi myös yksityisten palveluntuottajien palveluiden piirissä olevien asiakkaiden osalta.

Ateriamaksujen periminen

Ateriapalveluista on mahdollista periä kunnan määräämä kohtuullinen maksu, joka on enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Päivä- ja työtoiminnassa annetut ateriat ja niistä perittävät maksut ovat rinnastettavissa tavanomaisiin ruokamenoihin, joiden syntyminen ei johdu vammaisuudesta. Jos asiakas ohjattuna, yhdessä henkilökunnan kanssa valmistaa ruoan kaupungin hankkimista tarvikkeista, peritään aterioista vain raaka-ainekustannukset. Tällä hetkellä tämä on mahdollista toteuttaa kehitysvammahuollon ryhmäkoti Karpalokodin asukkaiden kanssa.

Asumiskokeilu

Asumiskokeilu voidaan järjestää yli 18-vuotiaalle henkilölle, korkeintaan kolmen kuukauden pituisena, yhtämittaisena jaksona ja sen tarkoituksena on kartoittaa ja parantaa henkilön valmiuksia asumisessa. Asumiskokeilu on tavoitteellista ja edistymistä arvioidaan yhdessä sovitulla tavalla. Asumiskokeiluun voidaan ottaa vammaisen henkilö, joka tulee toimeen tuetussa tai ohjatussa asumisessa ja joka ei tarvitse jatkuvaa yövalvontaa. Tarvittaessa henkilö pystyy itse kutsumaan apua, esimerkiksi kännykällä soittamalla. Ensisijaisesti asumiskokeilua järjestetään ryhmäkoti Ylermin tukiasunnossa. Asumiskokeilua voidaan mahdollisuuksien mukaan

järjestää myös kehitysvammahuollon omassa asumisyksikössä tai yksityisen palveluntuottajan asumisyksikössä. Asiakkaalta peritään vuorokausimaksu, joka sisältää ateriat ja muun ylläpidon.

Tilapäishoito

Omaishoitajien vapaat järjestetään pääsääntöisesti sijaishoidon avulla. Omaishoitaja hankkii sijaishoitajan itse. Kehitysvammahuollon tilapäishoitoyksikkö Elmerissä järjestetään omaishoidon vapaiden aikaista hoitoa, sekä erityishuoltona myönnettyä tilapäishoitoa. Joissakin tapauksissa tilapäishoitoa järjestetään myös kehitysvammahuollon asumisyksiköissä ja ostopalveluina. Tilapäistä perhehoitoa voidaan järjestää, jos asiakkaalle löytyy sopiva perhe.

Tilapäishoitoyksikkö Elmerissä noudatetaan jaksotettua varausjärjestelmää, jonka avulla varmistetaan hoitajaksojen säännöllinen toteutuminen tasapuolisesti kaikille asiakkaille. Asiakastarpeen mukaiset, yksilölliseen arviointiin perustuvat, säännölliset tilapäishoitajakset, sovitaan aina erikseen. Asiakasmaksuvuorokausi määräytyy tilapäishoitoyksikössä kalenteripäivän mukaan (asiakas yöpyy yksikössä).

Osapäivähoito

Osapäivähoidolla tarkoitetaan palvelua, jossa asiakas käyttää tilapäishoidon palveluita päivähoitotyyppisesti tai hän käyttää palveluita alle 4 tuntia. Aamu- ja iltapäivähoito sekä loma-ajan päivähoito ovat asiakkaalle maksutonta palvelua, joka järjestetään arkin klo 7 ja 17 välillä. Näihin palveluihin ei voi suoraan yhdistää osapäivähoitoa. Alle 16-vuotiaille asiakkaille osapäivähoito on maksutonta ja yli 16-vuotiailta veloitetaan osapäivähoidossa saadut ateriat.

Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määräytymisperustetta ei ole säädetty asiakasmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiakasmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa. Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksu, joka perustuu asiakkaan nettotuloihin. Ylläpitomaksu sisältää ateriat, asumisen ja perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet tms.

Kuljetuspalvelut

Vammaispalvelulain (VPL) mukaan kunnan on järjestettävä vaikeasti vammaiselle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisen elämän toiminnoista (vammaspalvelulaki 8§). Vammaispalvelulain mukaan kuljetuspalveluja on järjestettävä siten, että vaikeavammaiselle henkilölle voidaan myöntää välttämättömien työ- ja opiskelumatkojen lisäksi asiointi- ja virkistysmatkoja, tyypillisesti 18 matkaa kuukaudessa. Matkustusoikeus on erillinen asiointi- ja virkistysmatkoille ja muille matkatyypeille (opiskelumatkat, työmatkat). Myös omavastuut voivat olla eri suuruiset eri matkatyypeissä

Vammaisten palveluiden asiakasmaksut vuodelle 2022 ovat esityslistan liitteenä.

Päätösehdotus	Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä vammaisten palveluiden asiakasmaksut vuodelle 2022.
Päätös	Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Valmistelijat